

T.C.

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

E. 2004/22472

K. 2004/23187

T. 14.10.2004

• İŞE İADE TALEBİ (İşveren İdarenin İşyerinde Yeniden Yapılanmaya Gitmiş Olması ve Toplu İşçi Çıkararak İş İhaleyle Alt İşverene Vermiş Olması - Sendikal Nedenle Akdin Feshi İddiasının Dinlenmeyeceği)

• İŞYERİNDE YENİDEN YAPILANDIRMA ÇALIŞMALARI NEDENİYLE TOPLU İŞÇİ ÇIKARAN DAVALI İDARENİN İŞİ İHALEYE ALT İŞVERENE VERMİŞ OLMASI (İş İade Talebinin Reddi Gereği)

• TOPLU İŞÇİ ÇIKARMANIN İŞVEREN İDARENİN YENİDEN YAPILANDIRMA ÇALIŞMALARINDAN KAYNAKLANMASI (Sendikal Nedenle Fesih İddiasının Dinlenmemesi ve İş İade Talebinin Reddi Gereği)

• SENDİKAL NEDENLE AKDİN FESHEDİLDİĞİ İDDIASIYLA İŞE İADE TALEBİNİN REDDİ GEREĞİ (İşveren İdarenin Yeniden Yapılanma Çalışmaları Sonucu Usulüne Uygun Şekilde Toplu İşçi Çıkarmış ve İş İhaleyle Taşeronu Vermiş Olması)

4857/m.29

ÖZET : Davalının 4857 yasa gereği toplu işçi çıkartma eylemini sendikaya, ilgili bölge çalışma müdürlüğüne ve Türkiye İş Kurumuna bildirdiği görülmekle, bu husus uyuşmazlık dışıdır.

Olayın çözümü 4857 sayılı İş Kanununun 29. maddesinde yer alan toplu işçi çıkarma ve aynı maddenin son fıkrası gereği toplu işçi çıkarmanın yasanın işe iade ile ilgili iş güvencesi hükümlerinin uygulanmasını engellemek amacı ile kullanılıp kullandığı konusunda toplanmaktadır.

Dosya içeriğinden davalı işverenin temizlik, kalorifer yakımı, bahçe bakımı gibi yardımcı işleri taşeronu devretme kararı aldığı, bu karar gereği bu işlerde çalışan davacı ve arkadaşlarının hizmet akitlerini ihbar kıdem tazminatı ve işçilik haklarını ödemek koşulu ile feshettiği ve bu işleri usulünce yapılan ihale ile ISO kalite belgesi sahibi taşeronu devrettiği anlaşılmaktadır. Taşeronu devir işleminin muvazaalı bir işlem olduğu yeterli delillerle kanıtlanabilmiş değildir. Taşeronu verilen işlerin yapıldığı işyerinde daha önce toplu iş sözleşmesinin imzalanmış olması muvazaanın kabulü için tek başına yeterli delil sayılamaz. Nitekim Bölge Çalışma Müdürlüğü iş müfettişinin tespitleri de bu doğrultudadır. İşyerinin bir bölümünün alt işverene devri yeniden yapılanma tedbiridir. Yasanın tanıdığı olanaktan yararlanan işverenin yardımcı işleri alt işverene devri hukuki bir yeniden yapılanma tedbiri ve

işletme gereğidir. Bu bakımdan söz konusu işte çalışan davacının sözleşmesinin feshinde geçerli bir neden mevcut olduğunun kabulü gerekir. Bunun sonucu davacının işe iade isteğinin ve davasının reddi gerekirken yazılı şekilde kabulü hatalıdır.

DAVA : Davacı, feshin geçersizliğine ve işe iadesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde davalılardan dahili davalı Milli Savunma Bakanlığı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR : Davacı işçi, davalı 2.Taktik Hava Kuvvetleri Komutanlığı Lojman Yönetim Kurulu nezdinde temizlik, bahçivanlık, kalorifer ve sair işlerde çalışan toplam 83 işçiyle birlikte işten çıkarıldığını, işverenin 4857 sayılı İş Kanununun 29. maddesi olarak gösterdiği sebebin kanuna karşı hile olduğunu, asıl sebebin davalı işyerinde sendikalaşma olduğunu iddia ederek feshin geçersizliğine, işe iadesine, bir yıllık ücreti tutarında tazminat ve boşta geçen süreye ilişkin ücret alacaklarına karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı işveren Türk Silahlı Kuvvetlerinin son 10 yıl içinde etkin bir silahlı güç konseptine paralel olarak yeniden yapılanma içine girdiğini, asli görevin yurt savunması olup bu görevinin dışında kalan ve başka biçimlerde idamesi mümkün olan hizmetlerden çekilme kararı aldıklarını, bu nedenle aşamalı olarak askerlik süresi kısaltılıp bedelli askerliğin uygulandığı, ordu pazarlarının kapatılıp erat yemek ve servis hizmetlerinin, kantin ve kafeterya işyerinin profesyonel şirketlere, okul ve kreşlerin Milli Eğitim Bakanlığına devredildiğini, bunların sonucu % 12 oranında küçülmenin sağlandığını savunarak, bu konuda Türkiye'nin çeşitli yerlerine ilişkin belgeleri, prensip ve emirleri delil olarak sunmuştur. Somut olayda da; davalı işlerinde 1304 lojman konutunun hizmetleri için 83 işçi ile birlikte bir subay, 11 astsubay, 24 er/erbaş davalı yönetim kurulu bünyesinde asli görevleri dışında çalıştıklarını, asli görevlerinde etkinlikleri azaldığı gibi bu alanda eğitim almadıklarını ve bu nedenlerle söz konusu işlerin profesyonel şirketçe yaptırılmasına karar verilerek tüm işçilerin 30.10.2003 tarihinde 4857 sayılı İş Kanununun 29. maddesi gereğince hizmet akitleri feshedilerek aynı işin 3.11.2003 günlü alt işveren sözleşmesi ile özel bir şirkete devredildiğini, bunun sonucu yönetimdeki kendi personel sayısının beşe düşürüldüğünü savunarak davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkemece dava dilekçesinde davalı olarak gösterilen lojman yönetimi hakkında kurulan davanın kabulüne dair 19.1.2004 tarihli nihai karara karşı temyiz yoluna